

Зовнішні зв'язки та міжнародні проекти

Кафедра німецької філології здавна проводить співпрацю з закладами освіти Німеччини, Австрії, Польщі й налагоджує щоразу нові міжнародні зв'язки. Важливими партнерами є Фонд Ганнса Зайделя, Гете-Інститут, Німецька академічна служба обміну, відділ германістики університету Ерлянген-Нюрнберг, німецькі видавництва, як-от Hueber Verlag та інші освітні установи.

Партнерство з Інститутом германістики університету Ерлянген-Нюрнберг

Плідна десятилітня співпраця з Інститутом германістики університету Ерлянген-Нюрнберг (2006-2016 рр.) позначила одну з основних сторінок у новітній історії кафедри. У рамках цього проекту (GIP) відбувалися щорічні спільні конференції, семінари, обмін ученими, стажування викладачів, аспірантів та навчання студентів. Представники університету м. Ерлянген виступали з лекціями для наших студентів, аспіранти організували практичні заняття, наші ж науковці проводили лекції студентам німецького університету. Так, у вересні 2017 р. проф. Гільберт А. читала низку лекцій з проблем сучасної німецької літератури і нових методів текстового аналізу. У вересні 2016 року професори Кремер Д. і Ніфангер Д. провели лекції з проблем німецької літератури для студентів магістратури і 4-го курсу, а асистенти університету Ерлянген-Нюрнберг Лаура Якобі та Йозеф Райнталер розвивали у першокурсників фонетичні навички, проводили практичні заняття з основної мови на старших курсах. Впродовж жовтня 2015 р. П. Компенсіс, Ф. Крайль вели практичні заняття зі студентами 3–4 курсів, М. Пьолькінг читала фонетичний курс, а Сандра Флюерер ознайомлювала студентів 4 курсу з аспектами творчості Ф. Кафки й різними підходами у аналізі його текстів.

Викладачі кафедри німецької філології теж регулярно виступали перед німецькою студентською аудиторією з доповідями на мовознавчу, методичну, літературознавчу тематику. У жовтні 2017 р. в рамках наукового стажування університет Ерлянген-Нюрнберг відвідали проф. Максимчук Б. В. та доц. Петрашук Н. Є., взявши участь у дидактичному семінарі зі створення підручника «Login 3». У контексті реформи освітньої системи України, адаптації навчальних програм до положень Болонської конвенції, імплементацію нових норм реалізовано спільний проект «Модернізація програми та змісту підготовки фахівців з німецької мови та літератури в світлі вимог Болонської конвенції» і саме у співпраці з університетом Ерлянген-Нюрнберг відбувалася підготовка певної навчальної літератури. У жовтні 2016 та листопаді 2015 року проф. Максимчук Б. В. і доц. Петрашук Н. Є. також читали лекції з проблем германістики й методики викладання німецької мови у цьому університеті.

Завдяки партнерству з Інститутом германістики університету Ерлянген-Нюрнберг аспіранти кафедри і молоді науковці проходили наукове стажування у Німеччині, що сприяло ефективній праці над дисертаційними дослідженнями, актуалізації фахової літератури, ознайомленню з західноєвропейськими підходами наукового пошуку. У 2016 р. – це Микитюк Ю. В. (квітень - червень) та Вдовичин У. І. (липень - серпень), у 2015 – Мельник М. І. у (січень-лютий), у 2014 – Яремко М. В. (червень-серпень) та Шевчик О. Й. (серпень-вересень). Результати стажувань, проміжні висліди наукових розвідок обговорювали на спільних українсько-німецьких колоквиумах. Зокрема 7 жовтня 2015 року відбувся семінар аспірантів та дисертантів ВНЗ України та університету Ерлянген-Нюрнберг під керівництвом проф. Шіргольца С. та завідувача кафедри німецької філології проф. Максимчука Б. В., на якому виступили зі своїми дослідженнями аспірантки кафедри Мельник М., Шабайкович І. та ін.

Студенти кафедри також систематично навчалися протягом декількох місяців в університетах Німеччини. Серед них – Демко Х., Новицький Т. та Коваль О. (2016 р.), Степанченко С., Приходько О., Скорих О., Дубовська І. (2015 р.), Кушак А., Наконечний С., Витрикуш А., А. Підгорська (2014 р.) та ін.

Кооперація з Гете-інститутом

Кафедра активно розробляє тематику «Сучасні лінгводидактичні орієнтири формування іншомовної комунікативної компетентності студентів вищих навчальних закладів» разом з Гете-інститутом Кисва та Центром німецької мови у Львові, керівником якого є доц. Петрашук Н. Є. Завдяки регулярним науково-методичним семінарам викладачі вдосконалюють свою педагогічну кваліфікацію, ознайомлюються з новою фаховою літературою та долучаються до її створення.

У 2019 році відбувалися такі семінари за участі наших викладачів: «Performance im DU» (20.05-22.05.2019, Львів), «Methodik-Didaktik für den Unterricht mit Jugendlichen MDS 2.5» (30.06-13.07.2019, Мюнхен), «SLZ-Forum» (29.06-01.07.2019, Тбілісі), «Vom Kindergarten zum Abitur» (26.09.2019, Львів), «Aufgaben und Übungen: Produktive Fertigkeiten fördern» (16.05.2019, Львів); «Lernaktivierung 1: Sprechen» (17.05.2019, Львів); «Lernaktivierung 3: Arbeitsanweisungen und Fehlerkorrektur» (17.05.2019, Львів), «Lernaktivierung 2: Arbeits- und Sozialformen» (17.05.2019, Львів).

У 2017 р. проведено методичний семінар для екзаменаторів іспитів на міжнародні мовні сертифікати Fit in Deutsch1 та Goethe-Zertifikat A2 (19.10, доц. Дубасевич М. Ю.); воркшоп «Підручники «Menschen» та «Sicher!»: ідея, формат, можливості», який відбувся також за участю видавництва Hueber (20.10 – 22.10, референт Роберт А.). Спільно з Німецькою академічною службою обміну (DAAD) проведено тренінг «Іспит TestDaF» (27.10 – 28.10).

У 2016 р. відбулися Всеукраїнські науково-методичні семінари: Інновативні технології вивчення німецької мови в онлайн-форматі (07.10-09-10.2016., керівник Карагіаннакіс Е. (Німеччина); Міжнародний стандартизований іспит A2: оцінювання мовлення та письма (25.09.2016, керівник: Н. Кляйнерт (Гете-Інститут Україна).

Співпраця з Німецькою академічною службою обміну (DAAD)

На кафедрі працює представник DAAD, який проводить практичні заняття, лекції, консультації, тестування й ініціює інші навчально-просвітницькі заходи з метою популяризації німецької мови, літератури й культури. У період 2015-2018 рр. – це асист. Бек М., який представляв кафедру в міжнародних семінарах: «Liebeserfindungen, Liebesempfindungen. Semantiken der Liebe zwischen Kontinuität und Wandel – vom Barock bis zur Gegenwart» (Дуйсбург-Ессен, Німеччина, 21. – 22.09.2017); «Europa im Übergang. Interkulturelle Prozesse – internationale Deutungsperspektiven» (Фленсбург, Німеччина, 09. – 15.09.2017) та ін. У 2018 році наших студентів навчали асистенти Д. Лянг та К. Компе. Тепер представницею DAAD на кафедрі є маг. К. Компе.

Співпраця з Фондом Ганнса Зайделя

Тривалі зв'язки з Фондом Ганнса Зайделя спрямовані на підготовку молодих германістів, обмін досвідом між науковими осередками. За сприяння Фонду щорічно відбуваються міжнародні колоквиуми аспірантів, у яких беруть участь германісти не лише з Львівського університету імені Івана Франка, але й представники інших регіонів, зокрема Київщини, Івано-Франківщини, Тернопільщини, Закарпаття та ін. 24-26 квітня 2017 року було проведено Міжнародний колоквиум молодих учених, під час якого виголошено 23 доповіді. За сприяння Фонду, представником якого у Східній Європі є проф. Г. П. Нідермайєр, викладачі та аспіранти кафедри регулярно проходять наукове стажування в університетах Німеччини, а студенти навчаються там декілька місяців. У межах цієї програми доц. Назаркевич Х. Я. стажувалася в університеті м. Тюбінген з 16.06 по 16.08.2017 р., доц. Шаряк О. М. – в університеті м. Фрайбург (грудень 2017 – січень 2018), а доц. Яремко М. В. – у місті Гамбург (червень 2017).

Участь у міжнародних конференціях

У 2019 році кафедра брала участь в організації двох міжнародних конференцій: "Moderne Germanistik auf der Suche nach einer neuen Identität: interdisziplinär, interkulturell, international: Міжнародна науково-практична конференція Асоціації українських германістів" (27-28 вересня 2019 р.) у Івано-Франківську; Проектна конференція "Geschichte. Gegenwart und zukünftige Potentiale des Deutschen in der Ukraine" (31 жовтня — 2 листопада 2019 р.) у Львівському національному університеті імені Івана Франка.

28-29 вересня 2018 р. на факультеті відбулася XXV ювілейна конференція Асоціації українських германістів «Німецька мова в Україні: традиції успіхи завдання», на якій з доповідями виступили проф. Максимчук Б. В., доц. Віталіш Л. П., доц. Буйницька Т. О., доц. Мідяна Т. М., доц. Петрашук Н. Є., асист. Крайник О. В., доц. Дубасевич М. Ю., доц. Шаряк О. М., доц. Яремко М. В.

Доц. Маценка С. П. взяла участь у низці міжнародних конференцій, зокрема конференції на пошану професора Валентини Іванівни Фесенко (15-16 березня 2018, Київський лінгвістичний університет), XI міжнародній конференції «Національна ідентичність у мові і культурі» (22-23 березня 2018, Київський авіаційний університет), «Троянди й виноград: феномени естетичного та прагматичного в літературі і культурі» (27-28 вересня 2018, Бердянський державний педагогічний університет), «Інтервали: 1918-1968-2018 (література і літературознавство)» (18-19 жовтня 2018, Чернівецький національний університет імені Ю.Федьковича). Доц. Тербушко Ю. Р. був учасником міжнародного науково-практичного семінару в м. Гоф у вересні 2018 року.

Проф. Максимчук Б. В., доц. Петрашук Н. Є., доц. Буйницька Т. О., доц. Котовські Г. Ф., ас. Крайник О. В., доц. Яремко М. В., доц. Віталіш Л. П., доц. Мідяна Т. М. були учасниками конференції Асоціації українських германістів „Sternstunden der deutschen Sprache in der Ukraine“, яка відбулась у Чернівцях 29-30 вересня 2017 р.

Доц. Віталіш Л. П. доповідала на Міжнародній конференції "Business Risks in Changing Dynamics of Global Village" (26-27 квітня 2017 р., університет прикладних наук м. Ниса, Польща), доц. Дубасевич М. Ю. – на Міжнародній конференції «XVI. Internationale Tagung der Deutschlehrerinnen und Deutschlehrer» (31.07-04.08.2017, Фрібург, Швейцарія), доц. Назаркевич Х. Я. – учасниця П'ятого міжнародного форуму „Дні Австрії у Дрогобичі“ (23-30 квітня 2017 р.).

Доц. Віталіш Л. П., проф. Максимчук Б. В., доц. Тербушко Ю. Р. виступали під час XXIII Міжнародної науково-практичної конференції Асоціації українських германістів „Deutsche Sprache in der Ukraine: Kontinuitäten und Entwicklungen“ (4-6 жовтня 2016 р., Львів). Доц. Петрашук Н. Є. взяла участь у V Міжнародному конгресі асоціації германістів центральної Європи (17-19 квітня 2015 р., Будапешт, Угорщина).

У 22-ій Міжнародній науково-практичній конференції Асоціації українських германістів „ Ukrainische Germanistik und Kulturdialog“ (Львів, 6 жовтня – 8 жовтня 2015 р.) взяли участь проф. Максимчук Б. В., доц. Буйницька Т. О., доц. Петрашук Н. Є. доц. Мідяна Т. М., ас. Шаряк О. М., ас. Музичук М. Ю., ас. Яремко М. В та ін. Доц. Пиц Т. Б. виступив з доповіддю на науковій конференції університету м. Любліна (29.04-30.04.2014), асист. Яремко М. В. – на науковому колоквиумі в м. Паппенгайм, Німеччина (19-20.07.2014).

Міжнародні перекладацькі проекти

Перекладацька діяльність є невід'ємною частиною навчального процесу на кафедрі німецької філології, тож викладачі залучені до літературних перекладацьких проектів, симпозіумів, які відбуваються закордоном та в Україні.

Доценти Х. Я. Назаркевич та Г. Ф. Котовські були запрошені як перекладачі до участі у 5-тій німецько-українській зустрічі письменників "Grücke aus Papier", що відбулася 21-29 жовтня 2019 р. у Берліні та Мюнхені.

У період з 7.10.2019 по 11.10.2019 доц. Назаркевич Х. Я. брала участь у міжнародному дидактично-перекладацькому семінарі під керівництвом представниці німецького університету К. Норд у Чернівцях. Виступала з доповіддю «Internat versus Internat» у Києві на міжнародній конференції «Мови і стиль» (травень 2019 р.). Під час науково-практичної ювілейної конференції, присвяченій Й. Роту, виступала з доповіддю «Людяність і жертвність у нелюдських умовах у романі «Марш Радецького» (м. Броди, вересень 2019 р.). Доц. Назаркевич Х. Я. також брала участь у міжнародному семінарі, присвяченому ювілею створення австрійської бібліотеки у м. Дрогобич (жовтень 2019).

У 2018 р. доц. Назаркевич Х. Я. була стипендіаткою програми видавництва Fischer "Schritte" й працювала над перекладом роману "Sie kam aus Mariupol" письменниці Наташі Водін. Стипендія передбачала беззастовну участь в літературній інституції Literarisches Colloquium (м. Берлін). З 1 по 7 липня 2018 р. доц. Назаркевич Х. Я. перебувала на зустрічі перекладачів в межах німецько-української програми ViceVersa, яка відбулася на Бірючому острові у Азовському морі. Доц. Назаркевич Х. Я. брала також участь у німецько-українській зустрічі письменників "Міст з паперу" (сторінка в фейсбуці Paper bridge), на якій зокрема провела публічну відеорозмову з авторкою Наташею Водін (31.08-3.09. 2018, м. Маріуполь).

Доц. Салаган-Котовські Г. Ф. працювала перекладачем на низці міжнародних семінарів, форумів, серед яких: «Музикотерапія – вступний семінар Музикотерапевтична імпровізація: Історія, психотерапевтичний контекст та форми інтервенції» (8.-10.03.2018), Міжнародний форум «Моцартіана: європейський та всеукраїнський аспекти. Оточення Франца Ксавера Моцарта у Львові» у рамках фестивалю LvivMozArt (21.07.2018), Міст з паперу. Четверта німецько-українська зустріч письменників в Україні (Маріуполь, 31.08 – 3.09.2018), Українсько-польсько-німецький форум для аніматорів молодіжного обміну Lviv Calling (12.-16.09.2018), конференція "Чисте Довкілля - Здорове Життя. Досвід управління муніципальними відходами в Німеччині. Рекомендації для України" за підтримки Федерального міністерства навколишнього середовища, охорони природи та безпеки ядерних установок Німеччини. (20.09. 2018), Міжнародна науково-практична конференція Вороновські читання (Єдність адміністративних та фінансових процедур) (Львів, 5.-6.10.2018 р.).

У 2017 р. доц. Назаркевич Х. Я. брала участь у німецько-українському перекладацькому воркшопі ViceVersa (Університет Єна, 2-8 липня 2017 р.), Міжнародних семінарах перекладачів у Берліні та Лейпцігу (13-19 березня 2016 р.), у Відні (липень-серпень 2016 р.), семінарі з проблем перекладознавства в університеті ім. Гумбольдта (Берлін, листопад 2015 р.).

Асист. Микитюк Ю. В. – активна учасниця проекту "ТрансСтар Європа", під час якого впродовж трьох років працювала над перекладами літературних творів з німецької на українську мову (2013-2015).

Інші освітні заходи

Продовжується співпраця з польськими освітніми закладами, зокрема поживалися зв'язки кафедри з Інститутом германістики польського університету м. Ниси. Укладено угоду про співпрацю між Інститутом та кафедрою, яка передбачає наукове співробітництво, обмін викладачами та студентами. Планується співпраця над виконанням монографії «Історія львівської германістики». З 4 по 12 квітня 2019 р. проф. Максимчук Б. В. перебував у Нисі, де прочитав для студентів Інституту германістики цикл лекцій з актуальних проблем германістики.

У вересні 2019 р. кафедру відвідали директор Інституту германістики проф. А. Дітман та проф. М. Курпіль, які прочитали лекції для студентів старших курсів німецької філології.

Проф. Максимчук Б. В. є членом редколегії польського журналу «*Studien zur Deutschstunde*».

У 2018 р. доц. Маценка С. П. взяла участь у конференції «*Das Un-menschliche im Menschlichen. Anthropologische Konzepte um 1800, ihre Inspirationen und moderne Kontinuitäten in der Literatur*» (м. Гданськ, 15-16 листопада).

Важливою віхою з-поміж нових міжнародних ініціатив кафедри є популяризація ідеї синтезу й інтегративності наукових учень. З ініціативи доцента кафедри Маценки С. П. 23-26 березня 2017 року проведено міжнародну конференцію «Діалог культур: література і музика», в результаті якої опубліковано колективну монографію. Доц. Маценка С. П. долучилась до написання підручника *Экспрессионизм. Проза. // С. П. Маценка. Глава учебника. История литературы Германии XX века. Том 1. 1880 – 1945. Книга 1. Литература Германии между 1880 и 1918 годами.* – Москва: ИМЛИ РАН 2016. – С. 708 – 725.

У 2014 році проф. Максимчук Б. В. та доц. Петрашук Н. Є. виступили з доповідями на науковій конференції Асоціації польських германістів у м. Жешув (09.05 – 11.05). Доц. Пиц Т. Б. був учасником наукової конференції університету м. Любліна (29.04 – 30.04.2014).

Викладачі кафедри проходять наукове стажування в університетах різних міст Німеччини, зокрема в університеті м. Ольденбург – доц. Пиц Т. Б. (1.12.18-31.01.19 р.), в університеті Ерланген-Нюрнберг з 1.07-31.08.2019 р. – асистенти Крайник О. В. та Пелікан М. Р., в університеті м. Гамбург – доц. Яремко М. В. (1.09-30.09.2019 р.). Асистент Пелікан М. Р. перебувала з 26 серпня по 2 вересня 2018 р. на семінарі по темі «*Landeskunde*» у м. Берлін.

Кафедра підтримує зв'язки також зі школами Німеччини. Так, з 22 по 24 травня 2018 р. у Львові перебувала група вчителів німецьких шкіл федеральної землі в Баден-Вюртенберг. Поїздки організував навчальний центр «*Haus der Heimat*» (Штутгарт), керівник д-р. Діане Дінгельдайн. Представник кафедри - доц. Пиц Т. Б., який виступив з доповіддю перед вчителями і 23 травня організував зустріч делегації з деканом В. Т. Сулимом, проф. Максимчуком, керівником Центру німецької мови доц. Петрашук Н. Є. та лектором DAAD М. Беком. Доцент кафедри Назаркевич Х. Я. ознайомила вчителів із власним перекладацьким доробком, а доцент Шаряк О. М. провела для них екскурсію містом та організувала поїздки в Жовкву і Крехів.

Студенти кафедри мають можливість навчатися певний період в зарубіжних університетах. У 2018 р. студенти Ю. Цимбал, К. Чернявська, І. Шавлак перебували на навчанні в університеті м. Бамберг. Студентка Ю. Коваль навчалася в університеті м. Бамберг з 17.09.18 по 31.03.19 р. Ю. Харун теж перебувала в цьому університеті з 9.09.18 по 31.03.2019 р. Студентка У. Луканинець з вересня 2019 року до лютого 2020 року перебуває на навчанні в університеті міста Бамберг.

Публікації у міжнародних часописах

Викладачі кафедри є дописувачами іноземних часописів, що входять до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science, Scopus та інших реєстрів. З-поміж актуальних публікацій:

Крайник О. Стратегії і тактики відмови / О. Крайник // *Science and Education a New Dimension: Philology.* – Budapest, 2018. – № 52. – С. 30–33.

Дубасевич М. Ю. «*Es gab kein Dunkel und es gab kein Licht*»: Візуальні маркери «міфічного» простору / Marta Dubasevych // *Science and education a new dimension.* – Philology V (30). – Budapest: 2017. – S. 12–16.

(http://seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/fil_v_30__117.pdf)

Максимчук Б. В., Петрашук Н. Є. Zum Werdegang und zum linguale Status der adjektivischen Kurzform im Deutschen: – Danziger Beiträge zur Germanistik, Bd. 53, 2016, S. 87-96.

Петрашук Н. Є. (у співавторстві) Universitäre DaF-Lehrerbildung und wissenschaftlicher Nachwuchs in der Ukraine/ Х. Ю. Дяків, Н. Є. Петрашук // DaF-Lehrerbildung in Mittel- Osteuropa. Hrsg. Iona Feld-Knapp und Katalin Boócz-Barna. Iudicium Verlag GmbH München, 2016. – S. 352–358.

Пиц Т. Deutsche Bezeichnungen für Bauarbeiter im Spiegel polnischer, ukrainischer und weißrussischer Denkmäler des 14. –17. Jahrhunderts / Taras Pyts // Germanoslavica. – Prag, 2016. – Jg. 27, Nr. 1. – S. 18–57. (Scopus - <http://www.slu.cas.cz/4.html#germanoslavica>)

Маценка С. П. Терминологический аспект взаимосвязи литературы с музыкой / Svitlana Masenka // Миргород. Международный филологический журнал, посвящённый эпистемологии и интердисциплинарности истории современного литературоведения ; [под ред. Анастасии де ля Фортель]. – Siedlce : Instytut Neofilologii i Badań Interdyscyplinarnych Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, 2016. – N 2(8). – С. 157–169.

Крайник О. В. Die negierenden Sprechhandlungen/ Olha Krajnyk // Science and Education a New Dimension: Philology, №99. – Budapest, 2016. – S. 19–22 (http://seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/fil_iv22_99.pdf)

Пиц Т. Німецькі назви ремісників друкарського ремесла у польській та східнослов'янських мовах / Тарас Пиц // Slavia: časopis pro slovanskou filologii. – Praha, 2015. – roč. 84, seš. 2. – S. 409-415 (Scopus). Available on web page <http://www.slu.cas.cz/4-en.html#slavia>; <http://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=19700167103&tip=sid&clean=0>

Максимчук Б. В. Die Wortart als potenzielle Spracheinheit im Deutschen und im Englischen (am Beispiel der qualitativen Wörter) / Bohdan Maxymtschuk, Iryna Arabska // Studie Niemcoznawcze. – Warszawa, 2014. – Tom LIV. – S. 519 – 530.

Петрашук Н. Є. Ukrainische Germanistik zwischen Tradition und Innovation / Alla Paslawska, Natalia Petrashchuk // Zeitschrift des Verbandes Polnischer Germanisten.- Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2015. – Tom 4. – С.121 – 126.

Котовські Г. Ф. Способи передачі морфологічної категорії німецького пасиву в українській мові / Котовські Галина // Zwiastować. Nauki i praktyki. Zbiór raportów naukowych. Wykonane na materiałach Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej Konferencji. Naukowe wyszukaj. 30.10. – 31.10.2015. – Sopot, 2015. – С.37-42.

Назаркевич Х. Ю. Übersetzung in der geschrumpften literarischen Welt der Sowjetukraine / Chrystyna Nazarkewytsch // Übersetzungslandschaften. (Ost-) Mitteleuropa / [Andrea Bogner, Dieter Heimböckel, Manfred Weinberg]. – Transcript – Verlag, 2015. – С.

Маценка С. Ценностный аспект музыки в немецкоязычном романе / С. Маценка // Revitalizace hodnot: umění a literatura II ; [Тумовá monografie]; [ed. Josef Dohnal]. – Brno : Masarykovy univerzity, 2015. – S. 649–658.

Музичук М. Ю. Camoufflierter Lessing: Die Ringparabel in Schiller in Barnow, einer galizischen Erzählung von Karl Emil Franzos / Marta Muzychuk // Lessing und das Judentum : Lektüren, Dialoge, Kontroversen im 18. und 19. Jahrhundert; hrsg. von D. Niefanger, G. Och und B. Siwczyk. – Hildesheim : Georg Olms Verlag, 2015. – S. 369 – 374.

Пиц Т.Б. З історії поширення назви цирульника *barbier* у німецькій та слов'янських мовах / Пиц Т.Б.// Zbiór raportów naukowych. „Tendencje, zbiory danych, innowacje, praktyka w nauce“. – Warszawa: Diamond trading tour, 2014. – Cz. 5. – С. 71–73.

Віталіш Л. П. Sprichwörter als Beispielmateriale im Unterricht Deutsch als Fremdsprache. – Теорія і практика професійно орієнтованого навчання іноземними мовами : матеріали VII міжнарод. Науч.-практ. Конф., Минск, 15-17 мая 2014 г. / редкол. Н. А. Круглик (гл. ред.), Т. С. Коротюк . – Минск : Міжнарод. Ун-т "МІТСО". – С. 55-58.

Бек М. Frametheoretische Realitätseffekte in Charlotte Roches „Feuchtgebiete und Schoßgebete“/[Birgitta Krumney, Michael Beck u. a.]/ Realitätseffekte in der deutschsprachigen Gegenwartsliteratur- Schreibweisen nach der Postmoderne. – Heidelberg, 2014. – С. 235-248.